

УВОД У СТАТИСТИКУ час 4

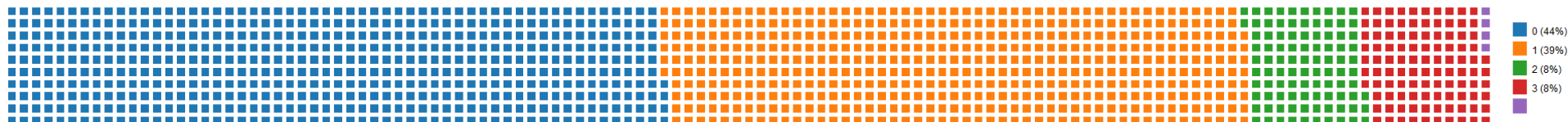
15. март '17.

► Пример 1

Узорак: будуће мајке одабране за учешће у студији о здрављу новорођенчади, коју спроводи министарство здравља извесне државе (укупно 1226).

Обележје: пушачки статус мајке (никада није пушила цигарете – 0, пушач је и сада – 1, прекинула је пушење због трудноће која је у току – 2, некада раније је била пушач, више није – 3).

Пушачки статус	0	1	2	3
f_j	544	484	95	103
f_j^* ($\approx y\%$)	44.37	39.48	7.75	8.40

► Пример 1 (наставак)

Мера централне тенденције и мера растурања (индекси квалитативне варијације) за податке о пушачком статусу будућих мајки:

модална класа: 0

индекс I квалитативне варијације (у %): 74.17
(индекс девијације од модалне учестаности)

индекс II квалитативне варијације (у %): 53.02
(аналогон средњег линеарног одступања од средње вредности)

индекс III квалитативне варијације (у %): 84.56
(аналогон дисперзије)

► Пример 2

Узорак: очеви и њихови синови (укупно 1078).

Обележје: висина (у *cm*).

Карактеристична петорка за подузорак **очева**:

$$(x_{(1)}, q_1, m_e, q_3, x_{(n)}) = (149.9, 167.1, 172.1, 176.8, 191.6)$$

$$\bar{x}_n = 171.9 \text{ cm} \quad f_1 = 152.55 \quad f_3 = 191.35 \quad F_1 = 138 \quad F_3 = 205.9$$

Коефицијент варијације: $v = 4.054\%$

($\bar{s}_n = 6.969 \text{ cm}$; средње линеарно одступање је 5.616 cm)

Карактеристична петорка за подузорак **синова**:

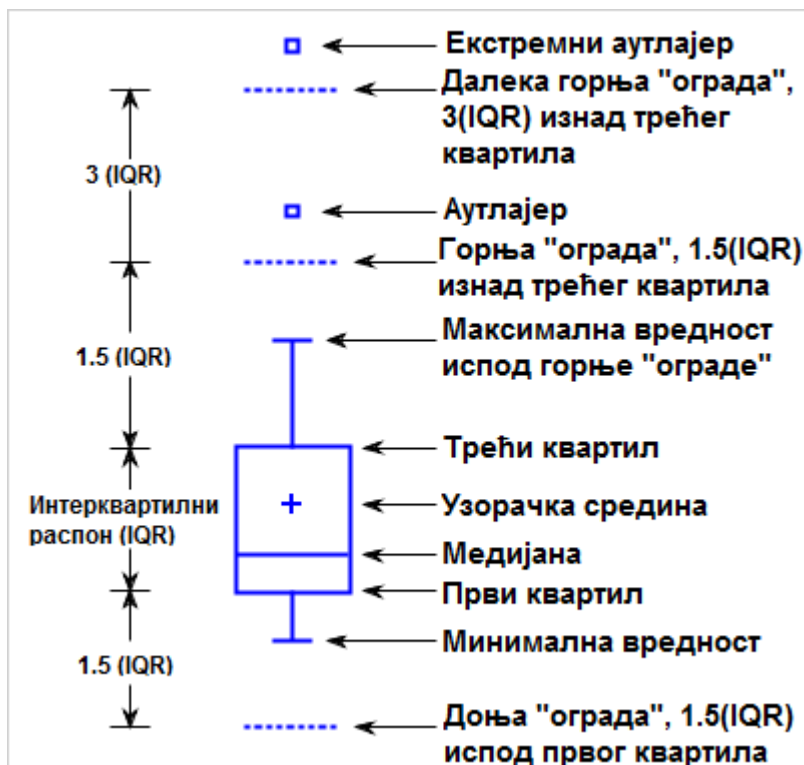
$$(x_{(1)}, q_1, m_e, q_3, x_{(n)}) = (148.6, 170.0, 174.3, 179.0, 199)$$

$$\bar{x}_n = 174.5 \text{ cm} \quad f_1 = 156.5 \quad f_3 = 192.5 \quad F_1 = 143 \quad F_3 = 206$$

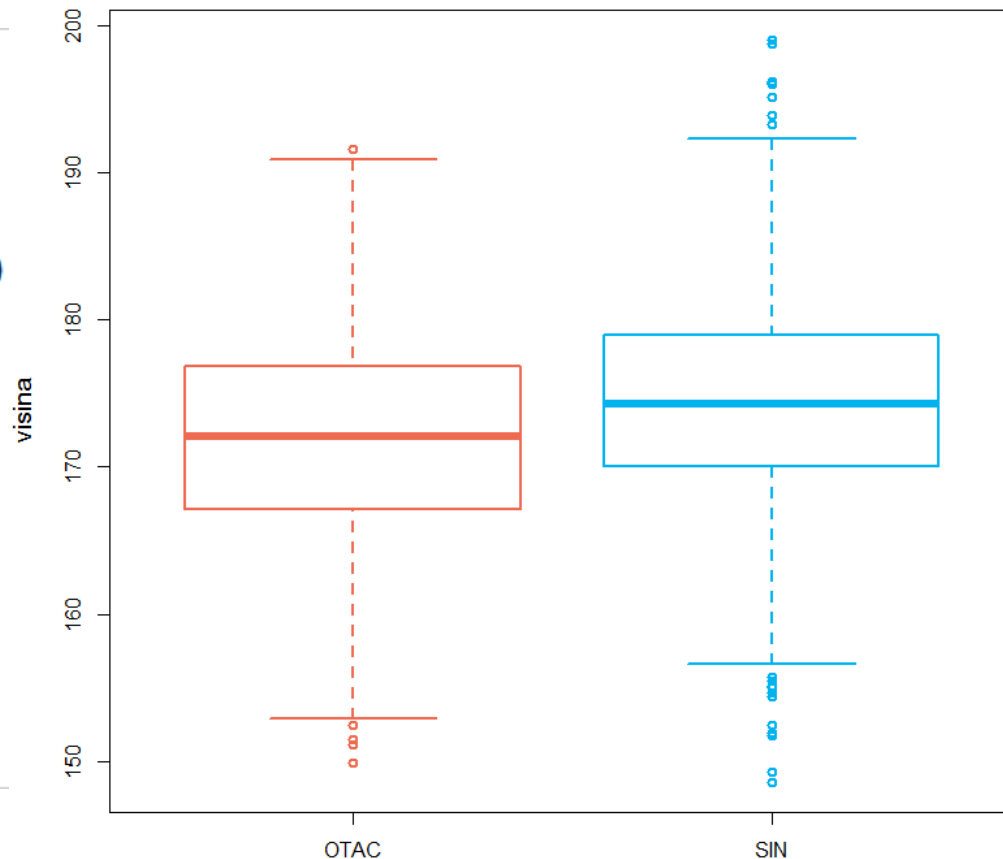
Коефицијент варијације: $v = 4.097\%$

($\bar{s}_n = 7.147 \text{ cm}$; средње линеарно одступање је 5.556 cm)

▶ Пример 2 (наставак)

Kutijasti dijagrami

▶ Пример 3

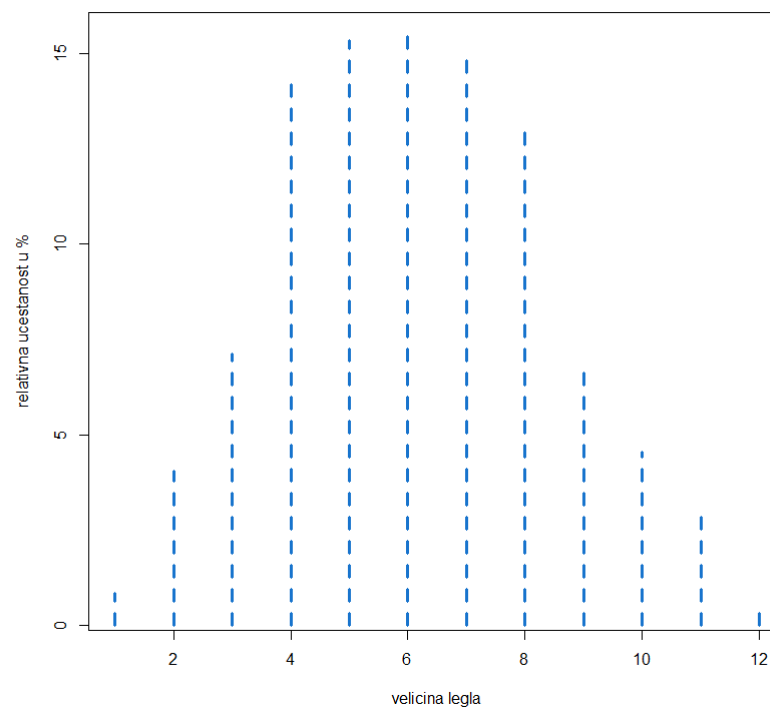
Узорак: легла албино пацова (укупно 815).

Обележје: величина легла.

Величина легла	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
f_j	7	33	58	116	125	126	121	107	56	37	25	4
$\approx \sum_{i \leq j} f_i^* \cdot 100\%$	0.9	4.9	12.0	26.3	41.6	57.1	71.9	85.0	91.9	96.4	99.5	100

Диаграм расподеле учестаности

Нумеричке карактеристике обележја	
Узорачка средина	6.125153
Узорачка медијана	6
Узорачка мода	6
Узорачко стд. одступање	2.274218
Коефицијент варијације	37.13%
Коефицијент асиметрије	0.1727193
Коефицијент спљоштености	-0.4805941

▶ Пример 5

Дегенерисана расподела:

$$X: \binom{6}{1}$$

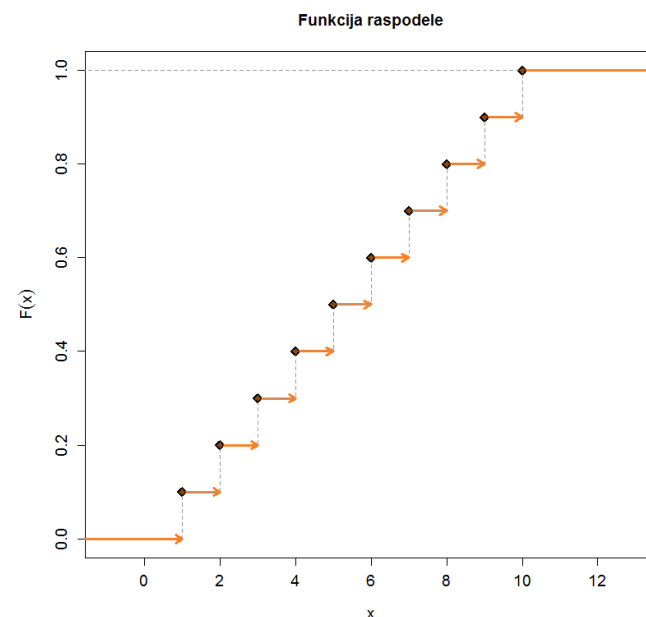
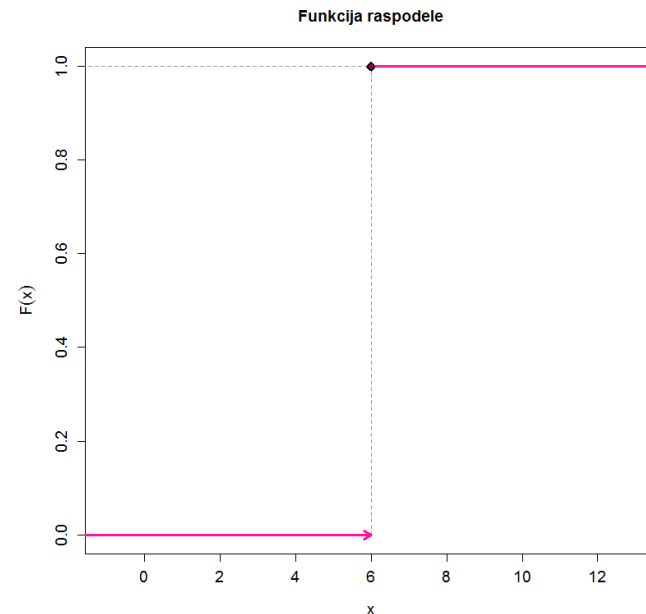
Резултат једног бацања коцкице за игру чије су све стране нумерисане истим бројем, нпр. 6.

▶ Пример 6

Дискретна равномерна расподела на коначном скупу:

$$X: \begin{pmatrix} 1 & 2 & \dots & 9 & 10 \\ \frac{1}{10} & \frac{1}{10} & \dots & \frac{1}{10} & \frac{1}{10} \end{pmatrix}$$

Десет цедуља нумерисаних бројевима 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 стављено је у шешир. На случајан начин (тј. са једнаком вероватноћом) извлачи се једна цедуља из шешира. Број којим је нумерисана извучена цедуљица.

▶ Пример 7

Бернулијева расподела:

$$I_A: \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ \frac{8}{27} & \frac{19}{27} \end{pmatrix}$$

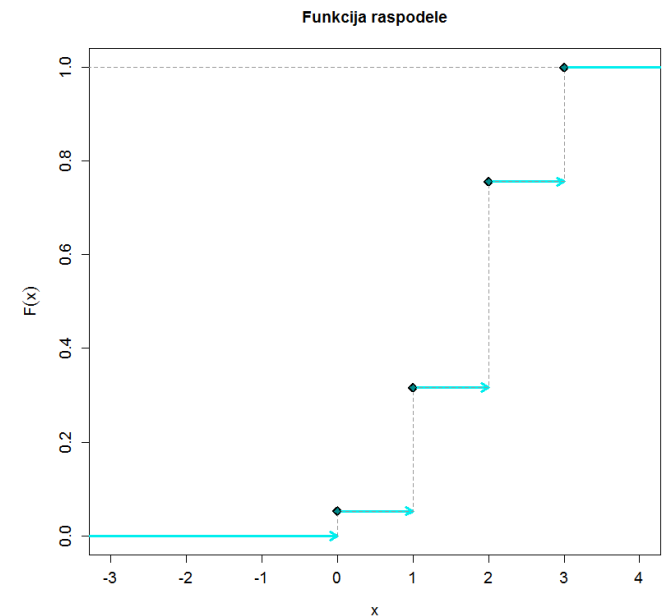
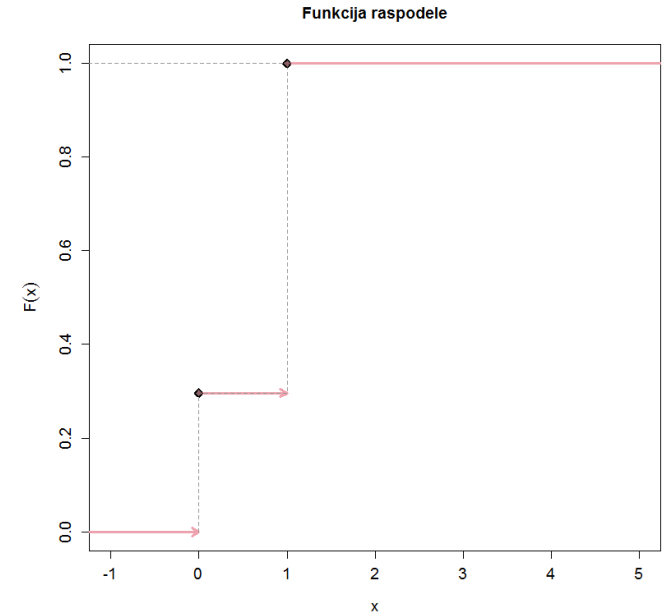
Хомогена коцкица за игру баца се три пута. Нека је A догађај да је бар један од бројева добијених у ова три бацања већи од 4. **Индикатор догађаја A** („успеха“).

▶ Пример 8

Биномна расподела:

$$X: \begin{pmatrix} 0 & 1 & 2 & 3 \\ \frac{27}{512} & \frac{135}{512} & \frac{225}{512} & \frac{125}{512} \end{pmatrix}$$

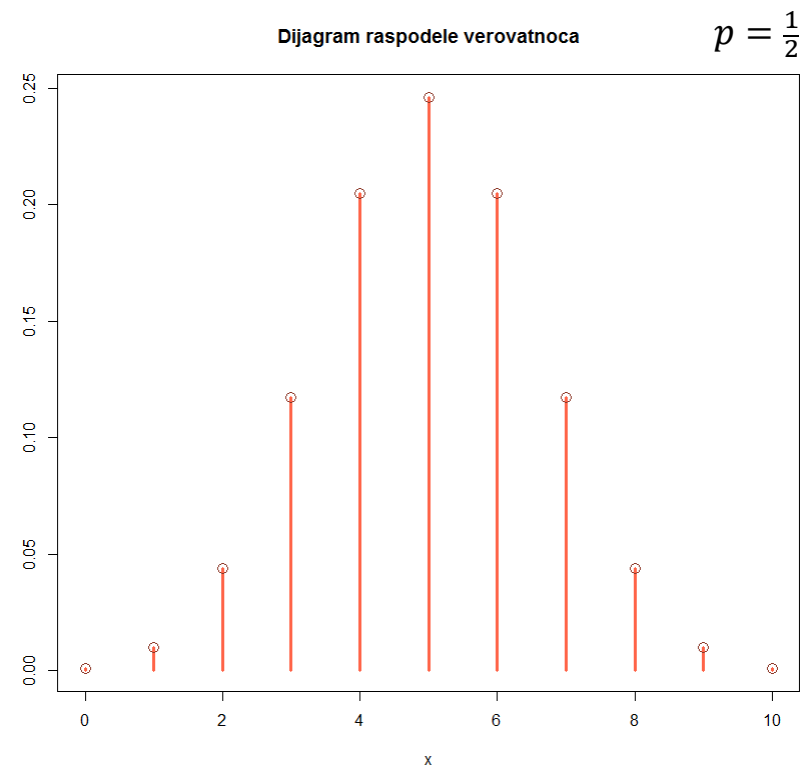
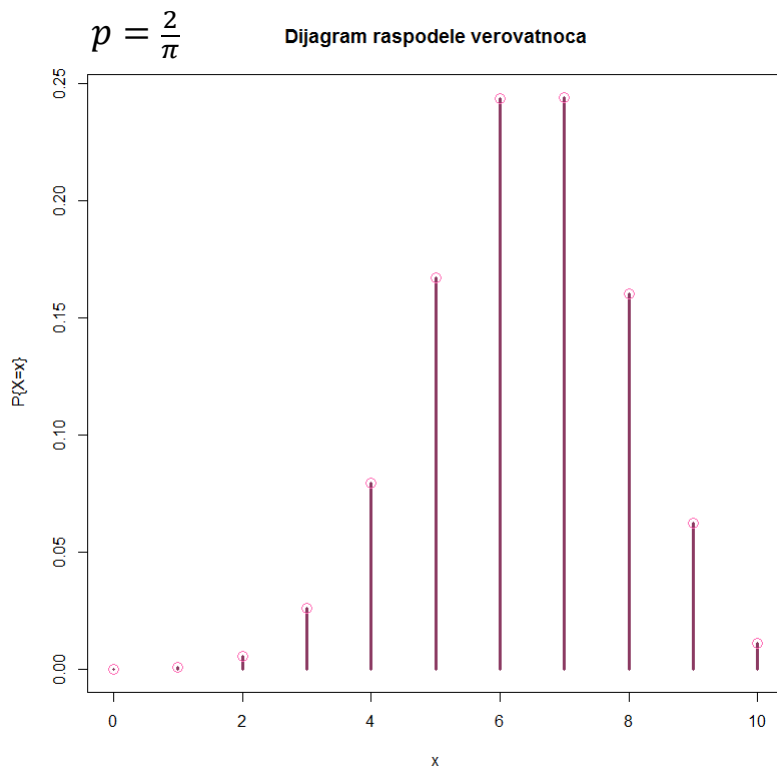
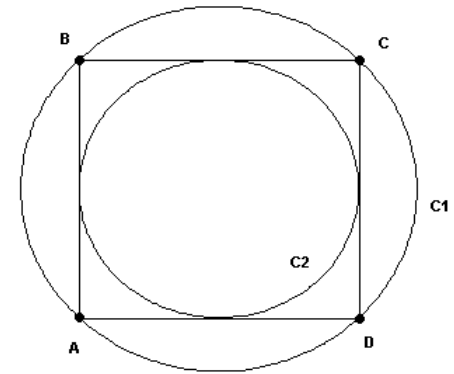
У кутији се налази пет белих и три црне куглице. Из кутије се на случајан начин бирају три куглице, једна за другом са враћањем. **Укупан број изабраних куглица беле боје.**

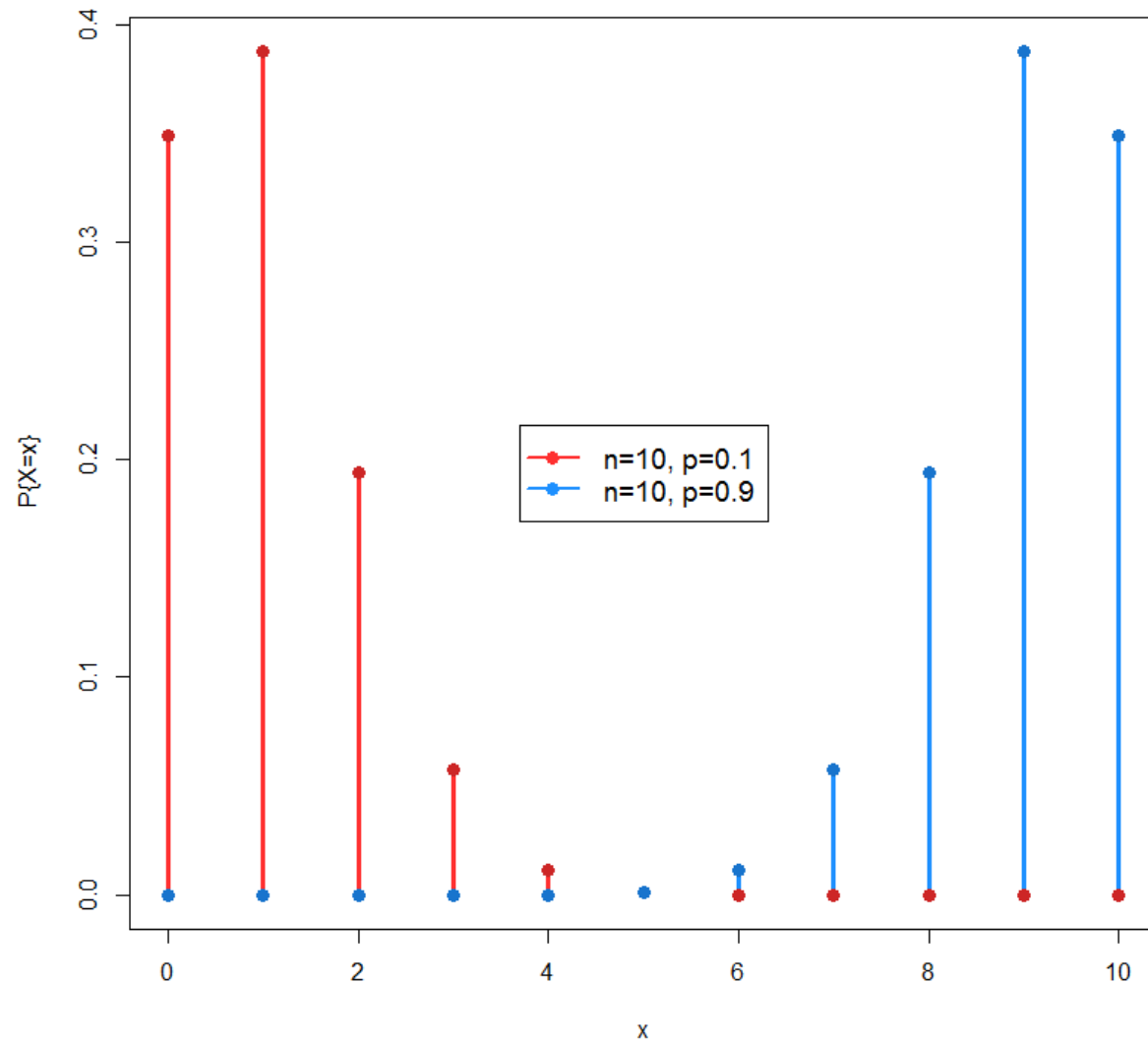
▶ Пример 9

Биномна расподела:

Дат је круг; у њега је уписан квадрат, па затим у квадрат уписан нови круг. На случајан начин одабере се 10 тачака у првобитном кругу. Број тачака које се налазе у уписаном квадрату, односно у концентричном кругу.

Dijagram raspodele verovatnoća $B(n,p)$

► Пример 10

Геометријска расподела:

$$X: \begin{pmatrix} 1 & 2 & \dots & k & \dots \\ \frac{1}{3} & \frac{2}{64} & \dots & \frac{3}{8} \cdot \left(\frac{5}{8}\right)^{k-1} & \dots \end{pmatrix}$$

Истовремено се бацају три регуларна новчића и тај случајни експеримент се понавља све док се на њиховим горњим странама не појаве (истовремено) укупно два писма. **Број бацања.**

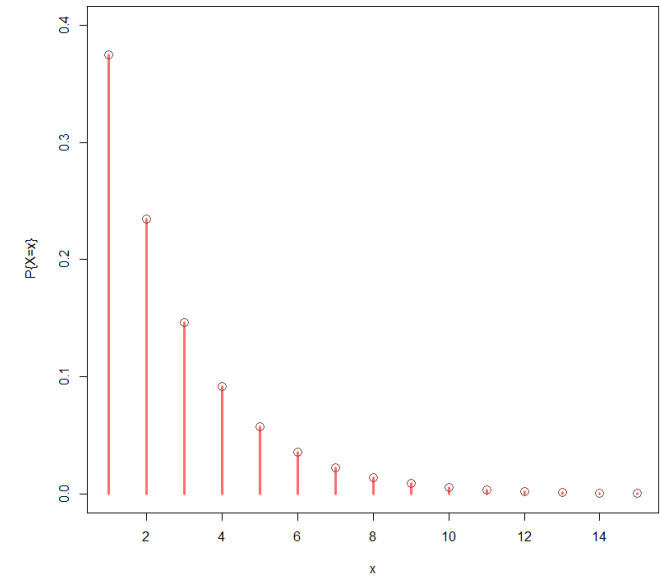
► Пример 11

Негативна биномна расподела:

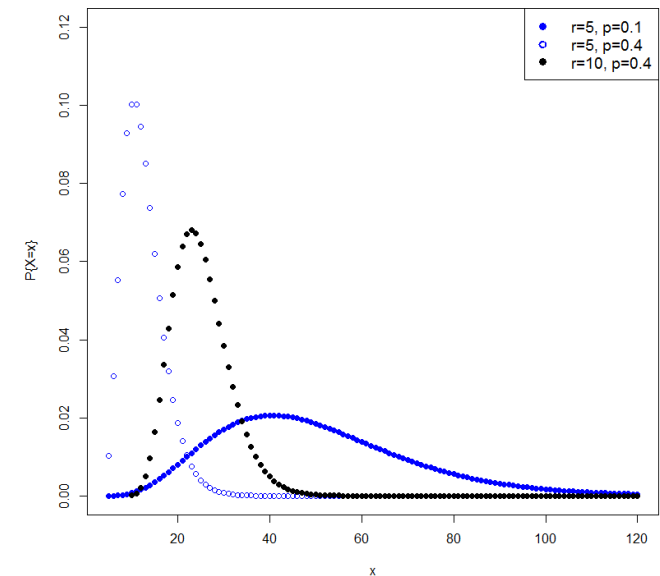
$$X: \begin{pmatrix} r & \dots & k & \dots \\ p^r & \dots & \binom{k-1}{r-1} p^r (1-p)^{k-r} & \dots \end{pmatrix}$$

Стрелац гађа у мету и у сваком гађању вероватноћа поготка износи p , $0 < p < 1$. Он изводи гађања све док не погоди мету r пута (не мора заредом). **Укупан број гађања.**

Dijagram raspodele verovatnoca

Dijagram raspodele verovatnoca

▶ Пример 11

Хипергеометријска расподела:

$$X: \left(\begin{array}{cccc} 0 & \dots & k & \dots & 20 \\ & \dots & \frac{\binom{60}{k} \binom{1440}{20-k}}{\binom{1500}{20}} & \dots & \end{array} \right)$$

У једном складишту налази се 1500 сијалица, међу којима је 4% дефектних. На случајан начин одабран је узорак од 20 сијалица. **Број дефектних сијалица у одабраном узорку.**

▶ Пример 12

Пуасонова расподела:

Може се користити као добра апроксимација за случајне величине које моделирају нпр:

- број штампарских грешака на страници (или групи страница) књиге
- број људи на свету старих 100 или више година
- број дефектних уређаја из исте серије
- број клијената који уђу у банку одређеног дана
- број саобраћајних незгода на одређеној раскрсници у току године.

